

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 264-XVI din 11 decembrie 2008 privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

Art. I. – Legea nr. 264-XVI din 11 decembrie 2008 privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 57–58, art. 159) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul legii va avea următorul cuprins:

„Legea cu privire statutul, autorizarea și organizarea activității interpreților și traducătorilor din sectorul justiției”.

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Articolul 1. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează statutul, autorizarea și organizarea activității interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești (în continuare– organe).

(2) Traducerile și/sau interpretările pentru organele indicate la alin (1) pot fi efectuate doar de către interpreți și/sau traducători autorizați.

(3) Prin derogare de la alin.(2), în cazurile în care nu sînt interpreți și/sau traducători autorizați din/ în limbile pentru care se solicită traducerea și/sau interpretarea sau interpreții și/sau traducătorii autorizați nu pot fi antrenați pentru efectuarea traducerii și/sau interpretării, organele indicate la alin.(1) pot folosi alte persoane care cunosc limbile din/ în care se face traducerea și/sau interpretarea.”

3. La articolul 2, în ambele cazuri, după cuvântul „persoană” se completează cu cuvântul „fizică”.

4. Articolul 5:

alineatul (1):

după cuvintele „îl are persoana care” se completează cu cuvintele „deține autorizație eliberată în condițiile prezentei legi. Poate obține autorizația persoana care întrunește următoarele condiții.”;

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) posedă diplomă de licență sau masterat ori echivalentă din care rezultă specializarea în limba sau limbile străine pentru care solicită autorizarea sau posedă diplomă de licență sau masterat ori echivalentă în drept, din care rezultă predare în limba străină pentru care solicită autorizarea.”;

se completează cu o nouă literă, f), cu următorul cuprins:

„f) a susținut examenul de atestare.”;

la alineatul (2), cuvintele „(japoneză, chineză, turcă, arabă etc.)” se substituie cu cuvintele „conform listei aprobate de Guvern”.

5. Articolul 6:

la litera a), cuvintele „, în condițiile prezentei legi” se exclude;

litera (f) se exclude.

6. Articolul 7 alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) să efectueze traduceri și/sau interpretări la solicitarea organelor prevăzute la art. 1 alin.(1);

la litera b), după cuvântul „veridice” se completează cu cuvintele „exacte, complete și adecvate conținutului”;

se completează cu o nouă literă, f¹), cu următorul cuprins:

„f¹) să țină evidența activității conform prevederilor art.17¹ alin. (2);”.

7. Se completează cu un nou articol, 7¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 7¹. Obligația de confidențialitate

(1) Traducătorul și interpretul este obligat să păstreze confidențialitatea informației de care a luat cunoștință în legătură cu exercitarea obligațiilor sale profesionale chiar și după încetarea activității acestuia.

(2) Interpretul și traducătorul nu este ținut să respecte obligația de confidențialitate și este obligat să sesizeze autoritățile competente, dacă informația de care a luat cunoștință în legătură cu exercitarea obligațiilor sale profesionale se referă la o infracțiune.”.

8. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 8.** Răspunderea interpretului și traducătorului

(1) Interpreții și traducătorii pot fi trași la răspundere penală, civilă și disciplinară, în condițiile legii, pentru încălcarea obligațiilor sale.

(2) Statul nu răspunde pentru prejudiciul cauzat de interpret și traducător.

(3) Traducătorii și interpreții răspund disciplinar pentru acțiunile/inacțiunile sale prin care se încalcă prevederile prezentei legi și prevederile altor acte normative care reglementează activitatea acestora.

(4) Comisia de atestare și disciplină examinează plîngerile referitoare la acțiunile/inacțiunile traducătorilor și interpreților, precum și informația cu privire la abaterile disciplinare comise de traducători și/sau interpreți în procesul exercitării atribuțiilor profesionale.

(5) Comisia de atestare și disciplină adoptă una din următoarele decizii:

a) privind constatarea abaterilor disciplinare și aplicarea sancțiunii disciplinare;

b) privind lipsa încălcărilor în acțiunile traducătorului și/sau interpretului.

(6) Traducătorilor și/sau interpreților li se aplică următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertisment;

b) muștrare;

c) amendă în mărime de la 600 pînă la 3000 lei;

d) suspendarea autorizației pe o durată de pînă la 6 luni;

e) retragerea autorizației.

(7) La aplicarea sancțiunii disciplinare se ține cont de gravitatea abaterii, de circumstanțele în care a fost comisă, de activitatea și comportamentul traducătorului sau interpretului, inclusiv pe parcursul examinării abaterii disciplinare.

(8) Decizia Comisiei de atestare și disciplină privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestată în instanța de contencios administrativ.

(9) Sancțiunea disciplinară se aplică în termen de cel mult 1 an de la comiterea încălcării. În termenul indicat nu se include durata procedurii civile, contravenționale sau penale și nici perioada aflării traducătorului sau interpretului în concediu medical sau în concediu de odihnă.

(10) Dacă în decursul unui an de la sancționare traducătorul și/sau interpretul nu comite o nouă încălcare, se consideră că traducătorul și/sau interpretul nu a fost supus sancțiunii disciplinare.”.

9. Articolul 9 se abrogă.

10. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

„Articolul 10. Organul de autorizare

(1) Eliberarea și retragerea autorizației pentru activitate, suspendarea și încetarea activității interpretului și/sau traducătorului, țin de competența Ministerului Justiției.

(2) Modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului și traducătorului, cerințele privind instruirea lor continuă sînt stabilite în regulamentul aprobat de Guvern.”.

11. Se completează cu un nou articol, 10¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 10¹. Comisia de atestare și disciplină

(1) Comisia de atestare și disciplină este un organ colegial fără personalitate juridică, instituit prin ordin al ministrului justiției.

(2) Comisia de atestare și disciplină este formată din 5 membri titulari după cum urmează:

a) un reprezentant desemnat de Ministerul Justiției, care este și președinte al Comisiei de atestare și disciplină;

b) doi lectori universitari, dintre care unul specializat în drept și unul specializat în filologie;

c) doi reprezentanți ai asociațiilor profesionale ale traducătorilor și interpreților care au un stagiu în profesie de cel puțin 3 ani și o reputație ireproșabilă.

(3) Membrii Comisiei de atestare și disciplină sînt desemnați pentru un mandat de 4 ani și nu pot activa în această calitate două mandate consecutiv.

(4) Activitatea secretariatului Comisiei de atestare și disciplină este asigurată de Ministerul Justiției.

(5) În limitele prevăzute de lege, Comisia de atestare și disciplină are următoarele atribuții:

a) examinează solicitările de înregistrare la examenul de atestare;

b) organizează examenul de atestare a candidaților înregistrați și propune ministrului justiției eliberarea autorizației pentru activitatea de interpret și/sau traducător;

c) examinează încălcările comise de interpreți și/sau traducători în exercitarea atribuțiilor și decide constatarea abaterilor disciplinare și aplicarea sancțiunii disciplinare;

d) decide asupra retragerii autorizației pentru activitatea de interpret și/sau traducător și propune ministrului justiției suspendarea și încetarea activității interpretului și/sau traducătorului.

(6) Regulamentul de activitate a Comisiei de atestare și disciplină și modalitatea de selectare a membrilor acesteia se aprobă de Guvern.”.

12. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Examenul de atestare

(1) Examenul de atestare se organizează de Ministerul Justiției anual. În cazul în care există un număr mare de solicitanți de a participa la examen, acesta poate fi organizat și mai des. Examinarea se efectuează de Comisia de atestare și disciplină, contra unei taxe de participare, în mărimea stabilită de Guvern.

(2) În cazul în care solicitantul nu a susținut examenul de atestare, el poate fi admis repetat la examen.

(3) Decizia asupra rezultatului examenului de atestare poate fi atacată, în termen de 30 de zile de la data la care rezultatele au fost făcute publice, în instanța de contencios administrativ în condițiile legii, în partea ce ține de procedura desfășurării examenului.

(4) Modul de organizare și de desfășurare a examenului, precum și modul de contestare a rezultatelor examenului se stabilesc prin regulamentul aprobat de Ministerul Justiției.”

13. La articolul 12 alineatul (2) litera e), după sintagma „Comisia de atestare” se completează cu cuvintele „și disciplină”.

14. Articolul 13:

la alineatul (2), cifra „60” se substituie cu cifra „30”;

se completează cu un nou alineat, (6), cu următorul cuprins:

„(6) Legitimația de interpret și/sau traducător se eliberează de către Ministerul Justiției. Modelul legitimației și modul de eliberare a acesteia sînt stabilite de Ministerul Justiției.”.

15. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

„Articolul 14. Suspendarea activității interpretului și traducătorului

(1) Activitatea interpretului și/sau traducătorului autorizat se suspendă în următoarele cazuri:

a) deține în organele prevăzute la art.1 o funcție publică incompatibilă cu activitatea de interpret și traducător, cu excepțiile prevăzute de lege;

b) pe durata concediului de maternitate și/sau a concediului pentru îngrijirea copilului cu vîrsta de pînă la 6 ani;

c) pe durata incapacității temporare de muncă cu o durată mai mare de 4 luni consecutive, dar nu mai mult de 2 ani;

d) la cererea traducătorului și/sau interpretului, pe o perioadă ce nu depășește doi ani;

e) drept urmare a aplicării sancțiunii disciplinare prevăzute la art. 8¹ alin. (4) lit. d), la decizia Comisiei de atestare și disciplină.

(2) Despre situația de incompatibilitate prevăzută la alin.(1) lit. a), interpretul și/sau traducătorul vor înștiința Comisia de atestare și disciplină, în termen de 30 de zile de la apariția acesteia.

(3) În cazul în care condițiile ce au condus la suspendarea activității interpretului și/sau traducătorului dispar, aceștia își reiau activitatea.

(4) Suspendarea și reluarea activității traducătorului și/sau interpretului se dispune prin ordinul ministrului justiției.”

16. Articolul 15 :

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autorizația se retrage la decizia Comisiei de atestare și disciplină în cazul în care:

a) a fost eliberată în baza unor documente false ori a fost depistată neautenticitatea datelor din documentele prezentate;

b) în privința titularului ei a fost pronunțată o sentință definitivă și irevocabilă de condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni legate de activitatea de interpret și/sau traducător;;

c) a fost aplicată sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 8¹ alin. (4) lit. e);

d) titularul a refuzat, de două ori nejustificat, în termen de un an, de a presta serviciile solicitate;

e) a fost încălcată obligația de confidențialitate.”;

la alineatul (2), după sintagma „Comisia de atestare” se completează cu cuvintele „și disciplină”.

17. Articolul 16:

la alineatul (1), litera d) se exclude;

la alineatul (2), textul „care se aduce la cunoștința acestora sub semnătură” se substituie cu textul „conform deciziei Comisiei de atestare și disciplină, care se comunică interpretului sau traducătorului în scris, în termen de 10 zile, cu excepția cazului prevăzut la alin. (1) lit. e)”.

18. Articolul 17:

alineatul (3) se completează cu o nouă literă, j), cu următorul cuprins:

„j) date privind instruirea continuă.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Extrasele actualizate din Registrul de stat al interpreților și traducătorilor autorizați se plasează periodic, dar nu mai rar de două ori pe an, pe pagina web a Ministerului Justiției.”

19. Denumirea capitolului V va avea următorul cuprins:

**„Capitolul V
ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII INTERPREȚILOR ȘI
TRADUCĂTORILOR”**

20. Se completează cu articolele 17¹, 17² și 17³ cu următorul cuprins:

„Articolul 17¹. Activitatea interpreților și traducătorilor

(1) Interpreții și/sau traducătorii exercită următoarele activități:

- a) întocmesc și certifică traducerile din limba străină pentru care este autorizat în limba de stat, precum și din limba de stat în limba străină ;
- b) întocmesc în limbă străină pentru care este autorizat copiile certificate ale actelor și documentelor;
- c) efectuează interpretarea din limba străină pentru care este autorizat în limba de stat, precum și din limba de stat în limbă străină;

(2) Interpreții și/sau traducătorii autorizați țin evidența activităților specificate la alin. (1) în formă de registru, în care se specifică următoarele informații:

- a) data recepționării solicitării și data livrării serviciilor, numele persoanei sau denumirea instituției solicitante;
- b) informații privind conținutul solicitării;
- c) specificarea tipului de activitate exercitată, cu indicarea limbii străine, a numărului de pagini și numărului de copii întocmite sau, după caz, a duratei interpretării;
- d) mărimea remunerării percepute;
- e) informații privind refuzul de a presta serviciile de interpret și/sau traducător, cu specificarea motivului unui astfel de refuz.

(3) Interpreții și traducătorii autorizați de Ministerul Justiției prestează servicii, în baza contractului de prestări servicii, pentru organele prevăzute la art.1 sau în baza contractului individual de muncă.

(4) Forma registrului de evidență a activității traducătorului și/sau interpretului se stabilește de Comisia de atestare și disciplină și se aprobă prin ordinul ministrului justiției.

(5) Controlul asupra activității traducătorilor și/sau interpreților autorizați, precum și asupra modului de ținere a evidenței activității este exercitat de Ministerul Justiției.

Articolul 17². Particularitățile certificării și înregistrării traducerilor

(1) Traducătorii autorizați certifică traducerile întocmite prin aplicarea semnăturii și a stampilei.

(2) Ștampilele traducătorului autorizat trebuie să conțină numele acestuia, limba sau limbile pentru care este autorizat, precum și seria și numărul autorizației (autorizațiilor) și data eliberării.

(3) Fiecare traducere certificată și o copie a acesteia trebuie să poarte numărul cu care a fost înregistrată în registrul de evidență a activității traducătorului autorizat care a întocmit traducerea respectivă.

Articolul 17³. Plata interpreților și traducătorilor

(1) Plata pentru serviciile prestate de interpreți și traducători organelor menționate la art. 1 va fi stabilită de Guvern.

(2) Plata pentru serviciile prestate de interpret și traducator se va stabili în funcție de volumul traducerii/interpretării, complexitatea acesteia, precum și limba din în care se traduce/interpretează.”.

21. Articolele 18, 19, 20, 21 și 22 se exclud.

Art. II

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării, cu excepția art. 1 alin. (2) care intră în vigoare în termen de 1 an și 6 luni de la data publicării.

(2) Până la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va elabora modul de calculare și mărimea plăților pentru serviciile prestate de interpreți și traducători autorizați și va aproba modelul contractului de prestare a serviciilor de către interpreții și traducătorii autorizați antrenați de organele de stat prevăzute la art.(1).

(3) Interpreții și traducătorii care activează în baza contractului individual de muncă în organele de stat la data intrării în vigoare a prezentei legi și întrunesc condițiile prevăzute de art. 5 alin (1) lit a), c), d) și e) timp de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pot solicita eliberarea autorizației fără susținerea examenului.

(4) Interpreții și traducătorii care nu au autorizații, dar care activează în baza contractului individual de muncă în organele de stat și nu au obținut autorizația timp de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi eliberați din funcții.

Președintele Parlamentului